

Jornades de Foment de la
Investigació

**L'ABAST DE
LA FASE
MONOLINGÜE
EN LA
METODOLOGIA
DE LA
TRADUCCIÓ
JURÍDICA***

Autora
Esther Monzó

«Ignorance of the law excuses no man from practising it.»

Addison Mizner

1. INTRODUCCIÓ

Durant segles, les traduccions s'han vist menyspreades per la comparació amb uns originals considerats sagrats i aquesta actitud, implícitament, atribuïa al text traduït l'estigma de l'heretgia. No obstant això, darrerament i gràcies, entre d'altres, a l'impuls que hi ha proporcionat la proposta d'anàlisi de traduccions de Gideon Toury, on el text meta (TM) és el punt de partida, aquest esdevé sovint el nucli central per a teòrics, ensenyants i professionals. Aquests últims, pressionats per les exigències del mercat quant a terminis de lliurament, poden trobar més pràctic suprimir esforços en la fase de comprensió que no en la de reexpressió, atès que aquesta constituirà el fonament per al judici del client, el qual no sol conèixer la llengua original i, per tant, no acudirà al text de partida a fi d'establir comparacions. A més a més, aquesta situació en la qual l'original perd impacte adquireix més i més importància en un mercat creixent de traduccions no literàries (en les quals s'ha concentrat tradicionalment la crítica de la traducció realitzada per acadèmics amb coneixements del parell de llengües involucrades en la traducció).

Tot això, tanmateix, no hauria de portar el traductor a considerar que és més necessari cercar equivalències a tort i a dret i a despreocupar-se en certa mesura de la fase de comprensió (lectura i documentació en llengua original). El motiu és que amb l'ajuda del text original (TO) podem millorar amb cada text els nostres coneixements extralingüístics, d'una banda, i, de l'altra, oferir un TM més eficient. Per il·lustrar-ho, ens centrarem en un text jurídic anglès (un *conveyance agreement*), exposarem amb molt detall les tasques de comprensió dutes a terme per un traductor real i reflexionarem sobre alguns inconvenients i errors que aquesta metodologia ens pot estalviar.

Abans, però, hem d'aclarir un parell de qüestions. La primera és que tot sovint en aquesta participació es parla de *fase*, tot i que en cap moment es pretén insinuar que les diferents tasques que culminen en el TM siguin consecutives, sinó més prompte simultànies i interrelacionades.

Pel que fa a la segona, volem dir d'antuvi que el perfil del traductor en què ens basem és una persona amb formació en tècniques, mètodes i estratègies de traducció i no excessivament familiaritzada amb el gènere en qüestió, per comptes d'una llicenciada en dret, p.ex., amb coneixements fonamentalment temàtics que s'aproxima a la traducció des d'un punt de vista molt diferent. Aquesta darrera persona, si és coneixedora de la diversitat dels sistemes jurídics, trobarà problemes mínims per causa de l'especialització del camp temàtic, però, per a una persona que s'adiu més a l'altre perfil, la complexitat extralingüística és una font de maldecaps que tan sols troben remei en una documentació profunda a partir del text, el punt de partida de tota una aventura per esbrinar els misteris que aquest enclou

2. APROXIMACIÓ

2.1. LA MACROESTRUCTURA DEL TEXT

Solem pensar que el primer que fem amb un text és llegir-lo, però, amb aquesta afirmació, no tenim en compte que en posar-hi els ulls al damunt la distribució espacial de la tinta sobre el full ens produeix un efecte visual molt important. A més a més, si per qualsevol motiu hem vist textos semblants en un moment anterior, aquest efecte evoca records que podríem anomenar *textuals* i que actualitzen qüestions que fan referència no sols a les diferents dimensions textuals (comunicativa, semiòtica i

pragmàtica), sinó també a les nostres pròpies experiències. Així doncs, si un traductor ha treballat ja mínimament amb textos jurídics, l'efecte visual de què parlem el porta a reconèixer un seguit de trets, possiblement un gènere, i, així, aquest traductor hipotètic observa que el document (vegeu-ne un extracte a l'annex) té l'aspecte d'un contracte i consta d'una part de presentació, d'una fórmula introductòria, d'un cos, d'una part testimonial i d'una sèrie d'annexos bastant extensos.

2.2. EL CONTINGUT

Tot seguit, ve la primera lectura del text i, juntament amb la determinació del gènere (atès que és un document senzill i molt comú), ens adonem de les llacunes que la natura especialitzada del camp ens imposa. Això no obstant, podem extraure que es tracta d'un contracte immobiliari (*conveyance agreement*) entre dues persones físiques, mitjançant el qual la part propietària ven a la compradora una part d'una finca, amb la reserva de certs drets i obligacions.¹

3. ESTUDI EXHAUSTIU

3.1. LA COMPRESIÓ PROFUNDA DEL CONTINGUT

Després d'obtenir aquesta idea gral que fonamentarà la interpretació, el traductor escomet la comprensió de les microunitats del text, per a la qual cosa ha assenyalat d'alguna manera durant la lectura, entre altres possibilitats, els fragments amb sintaxi especialment complicada, les fórmules amb equivalència coneguda en la LM, les que s'han de reformular *ex novo*, els termes específics amb equivalents fixats i, també, els conceptes que no coneix o sobre els quals conserva dubtes per tal d'acudir a les fonts adequades. Les llacunes quant a la terminologia poden derivar-se d'un desconeixement del significat general d'un terme en contextos jurídics o bé d'una manca de familiarització amb una branca determinada del dret (en aquest cas, els *drets reals*), on els termes coneguts poden adquirir significats nous.

Per tal d'ajudar-se en aquesta tasca, idealment, el traductor té a l'abast tota una sèrie de textos auxiliars com són volums doctrinals sobre el dret de la cultura original i diccionaris definidors i enciclopèdics. Per exemplificar-ho amb el cas real de què parlem, les obres que es van tractar en aquesta comprensió van ser les següents:

Obres doctrinals

Barnsley (1982), Simpson (1976).

Diccionaris definidors

Anderson (1893), Buck (1995), Collin (1986), Collin (1993), Curzon (1988), Duhaime (1994), Garner (1995), Hill (1999), Martin (1997), Saunders (1988), Stewart (1996), Walker (1980).

Diccionaris enciclopèdics

Brown (1992), Lord Hailsham of St. Marylebone (1973-), Walton (1985-1993).

La font ideal per començar a documentar-se en el camp temàtic actualitzat en el text és o bé una obra doctrinal introductòria o bé un diccionari definidor on puguem trobar comentaris sobre el gènere en qüestió. En el nostre cas, la documentació va començar per aquesta segona possibilitat, atès que

les obres doctrinals de què disposàvem no eren manuals amb informació que poguéssim considerar-se bàsica. Algunes de les definicions trobades van ser les següents:

Collin (1993).

Legal document which transfers the ownership of land from the seller to the buyer.

The Oxford English Dictionary

The written instrument or document by which this transference is effected.

The transference of property (esp. real property) from one person to another by any lawful act (in modern use only by deed or writing between living persons).

Walker (1980).

A mode by which property is transferred from one person to another by written instruments and related formalities, and also such an instrument itself, such as a lease, mortgage, or vesting instrument.

Duhaime (1994).

A written document which transfers property from one person to another. In real-estate law, the conveyance usually refers to the actual document which transfers ownership, between persons living (i.e. other than by will), or which charges the land with another's interest, such as a mortgage.

A més a més, la posterior lectura de les altres menes d'obres ens va facilitar dades noves per al recull bibliogràfic sobre aquest terme:

Simpson (1976: 53)

A conveyance [...] is a mode of transferring an interest in property from one person to another; it is also the instrument (as the lawyers call a formal legal writing) whereby that transference is effected.

Barnsley (1982: 482)

[...] all conveyances of land or of any interest therein are void for the purpose of conveyancing or creating a legal estate unless made by deed.

Una vegada obtinguts uns coneixements fonamentals sobre la classe de document en qüestió, exposarem la recerca que vam dur a terme per recopilar dades mitjançant tota mena d'obres, tant per consulta directa (recerca d'una definició en un diccionari amb termes ordenats alfabèticament), com per lectura d'obres doctrinals i enciclopèdiques, que, amb independència del moment en què es trobe el procés de traducció, pot posar-nos en contacte amb dades la utilitat de les quals desconeixíem.

En aquest segon tipus de documentació, per tal de sistematitzar i rendibilitzar la recerca, resulta molt útil apuntar en una fitxa el que ens crida l'atenció a mesura que llegim i, si es tracta de termes especialitzats nous, definicions de conceptes o contextos aclaridors, convé incloure aquesta informació en un fitxer terminològic. D'aquesta manera, en un mateix registre es poden tenir a la vista definicions d'obres de referència i comentaris d'altres tipus de fonts (consultes personals incloses).²

Tot seguit, explicarem breument els avantatges d'aquest sistema en la solució d'algunes dificultats concretes aparegudes en el text que tractem. Per no estendre'ns massa, destacarem tot seguit algunes de les qüestions més importants d'aquest text respecte a terminologia, ortotipografia i trets estilístics.

3.1.1. LA TERMINOLOGIA

Dins els problemes derivats dels conceptes especialitzats, el primer terme que crida l'atenció per la complexitat que presenta és «*successor in title*» (lín. 6 de l'annex). El punt de partida pot ser consultar els diversos diccionaris monolingües, on, per bé que apareix «*successor*» i també «*successor in interest*», no es troba la construcció que cerquem. De tota manera, la definició de *successor in interest* pot fer pensar en la diferència entre *interest*, *right* i *title*, en aquesta branca del dret.

The collection of rights pertaining to any one land parcel may be likened to a bundle of sticks. From time to time the sticks may vary in number (representing the size or 'quantum' of each right), and in length (representing the duration of each right). [...] Sticks out of the bundle can be acquired in different ways and held for different periods, but the ownership of the land is not itself one of the sticks; it must be regarded as a vessel or container for the bundle, the owner being the person (individual or corporate) who has the right to give out the sticks [...]
(Simpson, 1976: 7)

El contenidor de què es parla en aquest fragment és el títol de la propietat, el posseïdor legal del qual té dret a disposar de la terra com més li plaga, per tant, «*successor in title*» s'oposa al successor d'un llogater, posem per cas, i també al d'una persona amb un dret d'equitat (com ara l'ocupació del terreny). Si ens remetem al context, veiem que aquest també afavoreix aquest sentit, ja que fa referència al dret a vendre la propietat que queda exclosa en aquest tracte.

Una altra qüestió molt interessant és l'aparent doblot que trobem en la cinquena clàusula (paràgraf segon) d'aquest contracte («*modifications and additions*»). Amb una primera lectura sembla una qüestió d'estil que no matisa cap sentit. Això no obstant, si mirem un diccionari de l'abast de *The Oxford English Dictionary*, ens adonem que en realitat «*modification*» és un fals amic, ja que quan es parla d'una propietat (és a dir, en aquesta branca del dret) té un sentit de limitació i, per tant, s'oposa a *addition*, per la qual cosa aquest doblot no implica de cap manera una tautologia, sinó que en el gènere concret dels contractes immobiliaris és necessari atenenent al significat que aquests mots hi adquireixen.

3.1.2. L'ORTOTIPOGRAFIA

D'aquestes qüestions, el tret que més crida l'atenció és l'absència de signes de puntuació. Cal dir que en la redacció de textos jurídics anglesos hi ha dues tendències clarament delimitades. L'una enllaça amb la *plain English campaign* i reclama l'ús coherent i facilitador d'aquests elements. L'altra, per contra, reivindica una pretesa autonomia del text sense cap mena de puntuació que en guie la interpretació. Segons sembla, els redactors del text que treballem defenen aquesta segona opció i de vegades la comprensió del text és realment difícil.

...sell grant a lease to a lessee or otherwise dispose of allow to be sold leased to a lessee or otherwise disposed of the Retained Estate without procuring the purchaser lessee or other donee to covenant with the Vendor and (inter alia) the Purchaser to pay from time to time to the person incurring the same upon demand the whole or a proper proportion (as appropriate) of the Expenses

Ni tan sols s'usen comes per a separar enumeracions de xifres, la qual cosa podria certament provocar més d'una confusió si el text apareix imprès amb un cos com ara 8 o 9.

5. When calculating the amounts shown in the statements referred to in paragraphs 1 2 3 and 4 of this schedule no account shall be taken of any amounts which the Vendor and the Purchaser have recovered or may recover from third parties as contributions to the Expense

Un altre tret distintiu és el fet que el punt, en comptes de seguir cada part de la numeració (1. xxxx; 1.1. xxxxx), tan sols les separa (1 xxxx; 1.1 xxxxx). I a la manca de punts s'uneix amb

relativa coherència l'absència de majúscules inicials que es limiten al primer mot dels epígrafs i de cadascun d'aquests apartats.

1.1. 'the Vendor' shall include his successors in title to the Retained Estate (as defined below) (and except as referred to in clause 1.3) his and their respective lessees and those deriving title through any of them

Quant a la utilització de les majúscules, cal destacar també els coreferents dels mots clau que fan servir les versals per diferenciar-se visualment del mateix mot usat en sentit genèric. Ho podem apreciar en els exemples següents:

'the Roads' means any footpaths on or otherwise serving the Estate [...]

Però,

the cost of constructing new roads and footpaths [...]

Pel que fa a la utilització de tipus de lletra, la negreta és present en els epígrafs del text principal, però no en els annexos i la cursiva no s'utilitza ni en les expressions llatines («inter alia»).

3.1.3. ELS TRETS ESTILÍSTICS

En un text jurídic, un traductor no veu tan sols efectes jurídics potencials, sinó que la presència de factors estètics és també altament rellevant i pertany a la tradició dels gèneres jurídics, ja que els diferents estilemes s'han anat afegint i consolidant amb els pas dels textos. Per tant, és necessari que parem atenció amb trets recurrents com ara les frases llargues i complexes i els paràgrafs formats per una sola oració.

If the Vendor parts with all interest in the Retained Estate and shall procure the purchaser or other donee from him to execute and deliver to (inter alia) the Purchaser a deed in which the purchaser or other donee covenants with (inter alia) the Purchaser to observe and perform all the obligations on the part of the vendor under this conveyance then remaining to be observed and performed (including making good any then subsisting default on the part of the Vendor) then (but not otherwise) the Vendor shall have no further liability to (inter alia) the Purchaser for the observance and performance of the obligations on the part of the Vendor under this conveyance

També són força comunes les enumeracions detallades i els binomis, que poden tenir des d'una funció purament retòrica fins a un significat jurídic important (com és el cas de «*modifications and additions*», que ja hem comentat). Naturalment, perquè aquestes qüestions resulten útils al traductor cal conèixer també quines són les convencions en LM, de manera que davant qualsevol tret estilístic conscient sapiem valorar-ne la pertinença en el TM.

4. CONSERVACIÓ DE LA INFORMACIÓ

És tristament obvi que realitzar les tasques de documentació descrites en tots els textos que ens cauen a les mans no seria rendible, de manera que cal conservar les dades ja aconseguides d'una manera que en facilite la recuperació posterior. A més a més, no tan sols hem de fer aquest esforç en la informació que ens ha ajudat a comprendre el text, sinó amb totes les dades obtingudes, ja que aquestes podrien ser imprescindibles per a un text diferent (i possiblement per a un altre gènere).

4.1. INFORMACIÓ UTILITZADA

Per fer una traducció és indispensable cercar textos paral·lels en LM, però ja hem dit que la recerca en la llengua d'arribada no entra en els objectius d'aquest treball, per la qual cosa obviarem

l'elaboració de bases de dades constituïdes per documents originals en LM, tot i que sí que comentem la importància de conservar i classificar d'acord amb una tipologia de gèneres³ el TO que hem estat treballant. També és d'allò més útil arxivar la macroestructura i breus notes sobre altres qüestions juntament amb el text, a fi de poder recordar en qualsevol moment les parts identificades, qüestions jurídiques especialment rellevants, etc.

Però potser el que comporta un major grau d'elaboració és confeccionar fitxes terminològiques amb els termes trobats. Cal dir que aquestes fitxes poden contenir simplement una acumulació de definicions, contextos i notes, però és indubtablement millor elaborar una definició que ens resulte fàcil de capir a primera vista en un moment posterior per tal de recordar el concepte amb un esforç mínim i conservar tan sols els contextos que, per un motiu o un altre, considerem especialment útils. En el cas de *conveyance* la definició podria ser la següent:

conveyance *n.*

A mode by which property, especially title or interest to realty, is transferred from a living vendor to a living purchaser by deed and related formalities. It is also the legal document (be it a mortgage, charge, lease or any other assurance of property), other than a will, by which the transference itself is effected.

Cf. transference, deed, title, interest, mortgage, charge, lease, assent, vesting declaration, vesting instrument, disclaimer, release, assurance of property.

4.2. INFORMACIÓ SOBRERA

Com hem anat dient, la consulta de les fonts d'informació ens proporciona dades que no es fan paleses directament en el text que treballem, però que podrien resultar útils en altres textos del mateix o d'altres gèneres. No inclourem per motius d'extensió tota la informació aconseguida, però sí una part, com, per exemple, el desenvolupament del document dins la situació social en què es va originar.

El fet és que les primeres transaccions immobiliàries no necessitaven cap testimoni escrit, sinó un ritual públic i solemne. Les dues parts, o els seus representants, recorrien la propietat i simbòlicament el venedor agafava un branquilló o un grapat de terra i li'l donava al comprador, alhora que recitava les paraules escaients. Abans d'això, però, tots dos passejaven pel poble per dos motius, per assegurar-se que el venedor era el propietari legítim i perquè tothom saps que hi havia una transmissió dels terrenys.

Més endavant, s'hi va afegir un escrit per constatar permanentment l'intercanvi i per delimitar exactament els drets objecte del contracte. Així doncs, els requisits d'aquests primers *conveyances* eren la descripció de la propietat i un suport perdurable. Aquest document, anomenat *charter of feoffment*, va ser obligatori a partir del Statute of Frauds 1677; l'escriptura de cessió no va ser la pràctica habitual fins a la Real Property Act 1845 i amb l'article 52(1) de la Law of Property Act 1925 tota transmissió immobiliària s'ha de dur a terme mitjançant una escriptura (aquest text en concret vol assegurar-se la validesa del contracte i explicita el compliment dels requisits d'una escriptura amb la clàusula 8). Naturalment, aquesta llarga història ha provocat que en una *conveyance* trobem uns usos lingüístics i estilístics peculiars.

5. CONCLUSIONS

No hi ha dubte que en el món professional hi ha constrenyiments (com ara el temps i, tot sovint, l'absència del material de consulta més encertat) que no sempre permeten una bona recerca. Tanmateix,

cal conèixer-ne la utilitat per tal de desenvolupar estratègies que permeten suplir una documentació detallada i, igualment, omplir les llacunes. Un pas en aquest sentit és, sens dubte, l'arxiu de recerques anteriors que amb una bona disciplina, augmentarà continuadament.

A més a més, amb la bona lectura s'eviten, d'una banda, errors procedents de la ignorància i de la desídia (sobretot del camp, com es construeix en la cultura original) i, de l'altra, interpretacions no ajustades (per un excés d'imaginació i una mancança de fonaments) que poden comportar situacions jurídiques on el traductor seria la part més perjudicada.

6. BIBLIOGRAFIA

- Anderson, William C. (1893). «A Dictionary of Law». <http://www.coolmedia.net/nbn/>, 1893.
- Barnsley, D.G., and P.W. Smith (1982). *Barnsley's Conveyancing Law and Practice*. 2 ed. Londres: Butterworths.
- Boja Albi, A. (1998). *Estudio descriptivo de la traducción jurídica. Un enfoque discursivo*. Tesi doctoral. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Brown, Paul, ed. (1992). *Halsbury's Statutes*. 4 ed. Londres: Butterworths.
- Buck, Craig E. (1995). «Real Estate Dictionary». <http://www.homeowners.com/dictionary.html>, 1995.
- Collin, Peter Hodgson (1986). *English Law Dictionary*. Teddington: Peter Collin Pub.
- Collin, Peter Hodgson (1993). *Dictionary of Law*. 2 ed. Teddington: Peter Collin Pub.
- Curzon, Leslie Basil (1988). *Dictionary of Law*. 3 ed. Londres: Pitman.
- Duhaime, Lloyd (1994). «Duhaime's Law Dictionary». <http://wwlia.org/diction.htm>, 1994.
- Garner, Bryan A. (1995). *A Dictionary of Modern Legal Usage*. 2 ed. Oxford: Oxford University Press.
- Hailsham of St. Marylebone (Lord), ed. (1973-). *Halsbury's laws of England*. 4 ed. Londres: Butterworths.
- Hill, Gerald, and Kathleen Hill (1999). «Real Life Dictionary of the Law». <http://dictionary.law.com>, 1999.
- Martin, Elizabeth A., ed. (1997). *A Dictionary of Law*. 4 ed. Oxford: Oxford University Press.
- Saunders, John B., ed. (1988). *Words and Phrases Legally Defined*. 3 ed. 4 vols. Londres: Butterworths.
- Simpson, Stanhope Rowton (1976). *Land Law and Registration*. 1 ed. London: Cambridge University Press.⁴
- Stewart, William J., i Robert Burgess (1996). *Collins Dictionary of Law*. Glasgow: HarperCollins.
- The Oxford English Dictionary. Versió 2.0. Diccionari en CD-Rom.
- Walker, David Maxwell (1980). *The Oxford Companion to Law* 1 ed. Oxford: Clarendon Press.
- Walton, Sir Raymond, ed. (1985-1993). *The Encyclopaedia of Forms and Precedents*. 5 ed. 39 vols. Londres: Butterworths.

7. ANNEX

THIS CONVEYANCE is made the *data* BETWEEN (1) *Mr. Smith* of *adreça* ('the Vendor') and (2) *Mr. Jones* of *adreça* ('the Purchaser')

NOW THIS DEED WITNESSES as follows:

1 Definitions and interpretation

In this conveyance wherever the context admits:

1.1 'the Vendor' shall include his successors in title to the Retained Estate (as defined below) (and except as referred to in clause 1.3) his and their respective lessees and those deriving title through any of them

[...]

1.8 'the Roads' means any footpaths on or otherwise serving the Estate which are not public highways maintainable at the public expense and any roads and footpaths on the Estate (which shall be no less commodious than those now existing) from time to time within 80 years from the date of this conveyance substituted for those now existing by the Vendor

[...]

2 Recitals

2.1 The Vendor is seised in fee simple of the Estate subject to (and where appropriate with the benefit of) the matters referred to in clause 3 but otherwise free from incumbrances

2.2 The Vendor has agreed with the Purchaser for the sale to the Purchaser of the Separate Estate at the Purchase Price and the Vendor and the Purchaser have agreed to enter into certain arrangements concerning the land and premises as set out in this conveyance

3 Conveyance

In consideration of the Purchase Price and the amount of the value added tax properly chargeable in respect of the Purchase Price paid by the Purchaser to the Vendor (the receipt of which the Vendor acknowledges) the Vendor as beneficial owner conveys to the Purchaser the Separate Estate TOGETHER with as appurtenant to the Separate Estate and every part of it the Purchaser's Easements and EXCEPTING AND RESERVING as appurtenant to the Retained Estate and each and every part of it the Vendor's Easement TO HOLD to the Purchaser in fee simple

4 Recovery of the Expenses

The Vendor and the Purchaser mutually covenant with each other in the terms set out in the third schedule

5 Observance of the Regulations

The Purchaser covenants [...] that he and his lessees and other tenants of the Separate Estate will at all times observe and perform:

5.1 the regulations made by the Vendor for the management of the Estate on (*date*) (a copy of which is annexed) and

[...]

6 Restrictions on dealings

The Vendor and the Purchaser further covenant with each other in the terms set out in the fourth schedule as a restriction on dealings

7 Vendor to provide Services

- 7.1 The Vendor covenants with the Purchaser to maintain the Roads and the Media in good repair [...]
- 7.2 If the Vendor parts with all interest in the Retained Estate and shall procure the purchaser or other disponee from him to execute and deliver to (inter alia) the Purchaser a deed in which the purchaser or other disponee covenants with (inter alia) the Purchaser to observe and perform all the obligations on the part of the vendor under this conveyance then remaining to be observed and performed (including making good any then subsisting default on the part of the Vendor) then (but not otherwise) the Vendor shall have no further liability to (inter alia) the Purchaser for the observance and performance of the obligations on the part of the Vendor under this conveyance

8 Nature of this conveyance

This conveyance is a deed and has been executed by the parties as a deed

IN WITNESS whereof the parties hereto have hereunto affixed their (seals and) signatures on the date hereinabove mentioned.

FIRST SCHEDULE

The Purchaser's Easements

At all reasonable times and for all reasonable purposes in connection with the use and enjoyment of the Separate Estate and every part of it the right in common with the Vendor and all others now or after the date of this conveyance entitled to the like right:

- 1 to pass and repass on foot and with or without vehicles and on foot only over and along the carriageways and footpaths respectively of the roads on the Retained Estate
[...]

THIRD SCHEDULE

Mutual Covenants Regarding Recovery of the Expenses

[...]

- 5 When calculating the amounts shown in the statements referred to in paragraphs 1 2 3 and 4 of this schedule no account shall be taken of any amounts which the Vendor and the Purchaser have recovered or may recover from third parties as contributions to the Expenses

[...]

FOURTH SCHEDULE

Restrictions on Dealings

- 1 The Vendor covenants with the Purchaser for the benefit and protection of the Separate Estate that the Vendor will not:
  - 1.1 sell grant a lease to a lessee or otherwise dispose of allow to be sold leased to a lessee or otherwise disposed of the Retained Estate without procuring the purchaser lessee or other disponee to covenant with the Vendor and (inter alia) the Purchaser to pay from time to time to the person incurring the same upon demand the whole or a proper proportion (as appropriate) of the Expenses

[...]

(signatures of all parties)
(signatures of witnesses)

ANOTACIONS

* Aquesta comunicació s'ha fet gràcies al suport d'una beca de formació de personal investigador concedida per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana.

¹ El més probable és que, en aquest punt, el traductor identifique el gènere i iniciï la recerca en LM amb textos paral·lels, però, com ja hem dit, ens centrarem en la investigació en LO.

² Val a dir que aquest fitxer el vaig iniciar gràcies als consells de la Dra. Borja en l'assignatura de llenguatge jurídic de 1995 i que ha anat augmentant amb cada traducció jurídica escomesa des d'aquell moment, de manera que constitueix en si mateix una referència de gran ajuda.

³ Per exemple, la que planteja A. Borja (1998) en la seua tesi doctoral.

⁴ Potser la data sembla excessivament remota, però aquesta branca del dret anglès ha variat molt poc. He comprovat que la nova llei (Land Registration Act 1997) modifica ben poca cosa i que altres publicacions més noves (com ara Barnsley i Smith, 1982) no contradiuen aquest llibre.